

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

Warszawa, 13 stycznia 2023 r.

I.dz.018/KRIA/2023/w

Pan
Waldemar Buda
Minister Rozwoju i Technologii

Szanowny Panie Ministrze,

W nawiązaniu do toczącego się procesu legislacyjnego, dotyczącego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (numer z wykazu prac UD427), Krajowa Rada Izby Architektów RP zwraca uwagę na wysokie ryzyko kolizji trybu procedowania projektu oraz jego treści w zakresie zmian dotyczących zawodu architekta (przepisy regulacyjne) z postanowieniami dokumentu pn. Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPO).

Jednym ze zobowiązań, które przyjęła na siebie Polska w ramach ubiegania się o wsparcie z europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności (Recovery and Resilience Facility) jest „Poprawa jakości instytucji i warunków realizacji Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności” (część grantowa KPO, komponent F). Wśród celów komponentu F wskazano m.in. jak najszerze zaangażowanie interesariuszy (a zatem bezpośrednich odbiorców przepisów prawa) w proces legislacyjny oraz podniesienie jakości stanowionego prawa poprzez ograniczenie stosowania uproszczonej ścieżki legislacyjnej, ale również „poszerzenie obowiązku sporządzania i uaktualniania uzasadnienia oraz oceny skutków regulacji każdego projektu aktu prawnego”.¹ W komponentcie F2.1 zobowiązano się również do wprowadzania ułatwień w dostępie do projektów aktów prawnych wraz z uzasadnieniem oraz oceną skutków regulacji dla zainteresowanych podmiotów.

Krajowa Rada IARP w toku procesu legislacyjnego wielokrotnie wskazywała na zaniechania organu wnioskującego w zakresie obowiązku przeprowadzenia oceny proporcjonalności, której szczegółowe konkluzje powinny znaleźć się w uzasadnieniu do projektu ustawy.²

Na obowiązek ten wskazywało również Ministerstwo Edukacji i Nauki, podkreślając przy tym, że wynika on z przepisów rozdziału 6a ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (dalej: „ustawa”; Dz. U. z 2021 r. poz. 1646 oraz z 2022 r. poz. 1616).³ Zarówno Izba Architektów RP, jak i MEiN wskazywały na konieczność uzupełnienia uzasadnienia projektu o powody uznania przepisów regulacyjnych za zgodne z zasadami proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru (art. 50f ust. 1 ww. ustawy). Uzupełnione uzasadnienie nie zostało jak dotąd zamieszczone na stronie RPL. Ma to zasadnicze

¹ Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności, Warszawa, czerwiec 2022 r., s. 351.

² Pisma KRIA RP z: 21 października 2022 r., I.dz. 580/KRIA/2022/w; 9 i 10 listopada 2022 r., I.dz. 611/KRIA/2022/w, 615/KRIA/2022/w; 25 listopada 2022 r., I.dz. 635/KRIA/2022/w; 2 grudnia 2022 r., I.dz. 644/KRIA/2022/w; 13 grudnia 2022 r., I.dz. 657/KRIA/2022/w.

³ Pismo Pełnomocnika Rządu do spraw reformy funkcjonowania instytucji badawczych z dnia 8 grudnia 2022 r., znak DIR-WPSW.0234.139.2022.AW.2.

znaczenie w kontekście obowiązku aktualizowania uzasadnienia projektu aktu normatywnego, do czego zobowiązała się Polska w komponencie F2 KPO (s. 351). Zakres czasowy wprowadzenia zmian określonych w KPO, które zmierzać mają do usprawnienia procesu stanowienia prawa wyznaczony został na I kwartał 2021 r. – III kwartał 2022 r. (s. 352). Uzasadnione jest więc stosowanie wyznaczonych celów w już toczącym się procesie legislacyjnym, tym bardziej, że obowiązek uaktualniania uzasadnienia do projektów aktów legislacyjnych wynika z już obowiązujących aktów prawnych.

Wyjaśnić należy, że przepisy dotyczące obowiązku zapewniania proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru przepisów regulacyjnych wdrożone zostały do polskiego porządku prawnego w związku z wejściem w życie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/958 z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie analizy proporcjonalności przed przyjęciem nowych regulacji dotyczących zawodów (Dz. Urz. UE L 173 z 09.07.2018, str. 25). Przepisy regulacyjne to – zgodnie z ustawą - przepisy prawa polskiego określające formalne kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodów regulowanych lub wymagania kwalifikacyjne, od spełnienia których jest uzależnione podejmowanie lub wykonywanie działalności regulowanych, oraz o ile jest to wymagane, warunki wykonywania zawodów regulowanych, a także podejmowania lub wykonywania działalności regulowanych (art. 5 pkt 3 ustawy). W świetle tak sformułowanej definicji art. 1 pkt 6 lit. a oraz pkt 7 lit. a projektu ustawy stanowią przepisy regulacyjne, a zatem odnoszą się do nich obowiązki określone w rozdziale 6a ustawy. Jest to po pierwsze przeprowadzenie oceny proporcjonalności (w sposób obiektywny i bezstronny biorąc pod uwagę wymogi określone w rozdziale 6a ustawy), obowiązkowe poddanie projektu konsultacjom publicznym, zamieszczenie w uzasadnieniu do projektu uznania projektowanych przepisów za zgodne z zasadami proporcjonalności, uzasadnionego i niedyskryminującego charakteru.

Z przepisów tych wynika, że podmioty które opiniują projekty przepisów regulacyjnych powinny otrzymać pełne uzasadnienie wraz z oceną proporcjonalności. Wynika to również z komponentu F2.1 odnoszącego się do dostępności projektów aktów normatywnych wraz z uzasadnieniem.

Wobec powyższego, Krajowa Rada Izby Architektów RP postuluje odstąpienie od wprowadzania przepisów regulacyjnych (art. 1 pkt 6 lit. a w zakresie umożliwienia technikom nabywania uprawnień budowlanych do projektowania w ograniczonym zakresie w specjalności architektonicznej oraz art. 1 pkt 7 lit. a w odniesieniu do rozszerzenia zakresu uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej w ograniczonym zakresie dla inżynierów budownictwa oraz techników) na mocy projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (UD427).

W przeciwnym razie niezbędne jest ponowne, rzetelne i obiektywne przeprowadzenie procesu legislacyjnego, w toku którego organ wnioskujący przeprowadzi wszystkie czynności, których obowiązek wykonania nakładają na niego przepisy prawa. W konsekwencji niezbędne będzie, w ocenie KRIA RP, ponowne przeprowadzenie procesu uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych. Niedopuszczalne jest, w kontekście postanowień KPO oraz innych aktów normatywnych regulujących tryb procesu legislacyjnego, uzupełnianie projektu ustawy o wymagane przepisami prawa elementy, na końcowym etapie rządowego procesu legislacyjnego.

Z wyrazami szacunku,

Piotr Fokczyński, Architekt IARP

Prezes Krajowej Rady Izby Architektów RP

Krzysztof Nowak, Architekt IARP

Sekretarz Krajowej Rady Izby Architektów RP